

«Էդիթ Պրինտ» հրատարակչություն

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

*Թեմա՝ Ինտեգրված պարապմունքների կազմակերպումը
կարողունակահեն կրթական մոտեցման համատեքստում*

Հաստատություն՝ ՕՀԱՆԱՎԱՆԻ ԹԻՎ 13 ՄԱԿՈՒ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵՉ

Դաստիարակ՝ Մերի Ստեփանյան

Ղեկավար՝ Ժաննա Ավետիսյան

2023թ.

Բովանդակություն

Ներածություն.....	3
ՏԵՄԱԿԱՆ ՄԱՍ	
ԳԼՈՒԽ 1	
1.1 Պարապմունքերի դերը և նշանակությունը երեխայի զարգացման գործում.....	4-5
1.2 Ինտեգրված պարապմունքների կազմակերպումը կարողունակահեն կրթական մոտեցման համատեքստում.....	6-9
Գլուխ 2	
1.1 Ինտեգրված պարապմունքի կազմակերպումը որպես ճանաչողական, իմացական, սոցիական, հուզական զարգացման միջոց.....	10-11
Գլուխ 3. Գործնական մաս.....	12-18
Եզրակացություն.....	19
Գրականության ցանկ.....	20

Ներածություն

Նախադպրոցական կրթության հիմնական նպատակն է ապահովել երեխայի մտավոր, սոցիալական, հուզական, ֆիզիկական և գեղագիտական ոլորտների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացումը: Այս նպատակին հասնելու ուղիներից է մանկապարտեզում ուսումնառությունը ինտեգրված պարապմունքների միջոցով կազմակերպելը: Ինտեգրված պարապմունքը ուղղված է որոշակի թեմայի ամբողջական բացահայտմանը գործունեության տարբեր ձևերի կիրառմամբ՝ խաղ, աշխատանքային գործունեություն, կերպարվեստային գործունեություն, պարապմունքներ: Ինտեգրված պարապմունքի կառուցվածքային կողմը պահանջում է նյութի հստակություն և տարբեր մեթոդիկաների միջև տրամաբանական կապի ապահովում: Դա կարող է իրականացվել է միայն դաստիարակի կողմից ժամանակակից մոտեցումների կիրառմամբ, կարող ենք օգտվել ինտելեկտուալ խաղերից, քարտերից: Այս հետազոտական աշխատանքի նպատակն է բացահայտելու ինտեգրված պարապմունքների դերը և նշանակությունը կրթության կազմակերպման գործընթացում:

ԳԼՈՒԽ 1

1.1 Պարապմունքների դերը և նշանակությունը երեխաների զարգացման գործում

3-6 տարեկան երեխաների օրվա կանոնակարգում իրենց կարևոր տեղն ունեն պարապմունքները: Պարապմունքների ընթացքում երեխաները ձեռք են բերում որոշակի գիտելիքներ և հմտություններ, որոնք այնուհետև ավելի խորը յուրացվում և ամրապնդվում են տարբեր խաղերի, մեծերի և հասակակիցների հետ ամենօրյա հաղորդակցման և ինքնուրույն գործունեության ընթացքում:

Պարապմունքները իրենց բովանդակությամբ և կազմակերպման ձևով չպետք է առանձնացվեն և շատ տարբերվեն մյուս աշխատանքներից, որոնք իրականացվում են երեխաների հետ օրվա տարբեր ժամերին: Պարապմունքները պետք է ներառվեն օրվա աշխատանքներում այնպես, որ անցումը պարապմունքից երեխայի գործունեության մյուս ձևերին լինի բնականոն, տրամաբանական, սահուն և հիմնավորված: Անհարժեշտ է հիշել, որ օրվա ընթացքում երեխաների հետ տարվող բոլոր աշխատանքները՝ անկախ դրանց բնույթից, հավասարաչափ կարևոր են և իրենց դերն ունեն երեխայի համակողմանի զարգացման գործում: Ուսուսման հաստատությունում ուսուսական տարին սկսվում է սեպտեմբերի մեկին, սակայն երեխաների հարմարունակության ապահովման նպատակով ուսուսական պարապմունքները կազմակերպվում են սեպտեմբերի 3-րդ շաբաթից և ավարտվում մայիսի վերջին: Պարապմունքներն անցկացվում են շաբաթական տեղաբաշխման գրաֆիկի և ռեժիմի (կանոնակարգի) համաձայն: Օրվա կանոնակարգը փոփոխվում է տարվա ցուրտ ու տաք եղանակներին համապատասխան: Նկատի առնելով օրվա ռեժիմի վերը նշված տարբերակները՝ յուրաքանչյուր հաստատություն կազմում է իր պայմաններին և յուրահատկություններին համապատասխան ռեժիմ՝ բնականաբար կատարելով կանոնակարգային առանձին պահերի փոփոխություն: Պարապմունքների միջև պետք է ապահովվել 10-12 կամ 10-15 րոպեանոց ընդմիջումներ/դադարներ, որոնք անհրաժեշտ են երեխաների ֆիզիկական ակտիվացման և մի պարապմունքից մյուսին սահուն անցումն ապահովելու համար:

Երեխաների հետ աշխատանքն իրականացվում է խաղային գործունեության միջոցով:
Պարապմունքները տարվում են երկու ձևով՝

ա) համընդհանուր (ֆրոնտալ) ուսուցման ձևով, որը հիմնականում կատարվում է նոր նյութի հաղորդման ժամանակ,

բ) մի քանի պարապմունքների ինտեգրման ճանապարհով, օրինակ՝ մայրենի լեզու-կերպարվեստ, մաթեմատիկա-երաժշտություն, մաթեմատիկա-կառուցողական աշխատանք, մաթեմատիկա-ապլիկացիա, խոսքի զարգացում-ապլիկացիա և այլն: Թեմաների զարգացումը, նյութի ամրապնդումը, ամփոփումը կարելի է կատարել՝ կիրառելով ուսուցման փոխգործուն մեթոդները, օգտագործելով աշխատանքային կենտրոնները և կազմակերպելով փոքր խմբերով աշխատանք: Պարապմունքները երեխաների համար հնարավորություն են ստեղծում ճանաչողական գործընթացը դարձնել իրական փորձառություն, որն օգնում է յուրաքանչյուր երեխայի լիարժեք բացահայտել իր ստեղծագործական կարողությունները, բավարարել հետաքրքրությունները: Պարապմունքների ժամանակ երեխաները հետազոտում են, ուսուժնասիրում, պրպտում, լուծուժներ գտնում, որոշուժներ կայացնում: Նրանք սովորում են ոչ միայն դաստիարակին լսելով, այլ նաև սեփական փորձով, ընկերների հետ քննարկելով, պարապմունքին մասնակցող այլ մեծահասակների հետ շփվելով: Պլանավորված պարապմունքներն իրականացվում են խմբով, ենթախմբերով, անհատական՝ կախված ուսուցանվող նյութի բովանդակությունից, թեմայի նպատակներից, երեխաների նախապատրաստվածության մակարդակից և հոգեբանական առանձնահատկություններից, ծնողների պահանջներից: Փոքրիկները պարապմունքն ավարտում են մի փոքր շուտ: 3-4 տարեկան երեխաների պարապմունքը կարող է տևել 15-20 րոպե, 4-5 տարեկան երեխաներինը՝ 20-25 րոպե և 5-6 տարեկաններինը՝ 25-30 րոպե: Պարապմունքների ընթացքում անցկացվում է թարմացնող վարժություն կամ աշխուժացնող խաղ՝ 2-3 րոպե տևողությամբ: Պարապմունքների միջև կազմակերպվում է ընդմիջում՝ 10-12 /կամ մինչև 15/ րոպե տևողությամբ: Ընդմիջումների ժամանակ անհրաժեշտ է կազմակերպել աշխուժացնող թարմացնող կարճատև խաղեր, խուսափելով չափազանց ակտիվություն առաջացնող և երկարատև խաղեր

1.2 Ինտեգրված պարապմունքների կազմակերպումը կարողունակահեն կրթական մոտեցման համատեքստում

<<Ինտեգրված պարապմունքները իրենց բազմազանությամբ և միօրինակությամբ ապահովում են երեխայի ամբողջական պատկերացումներն ու բազմազան կապերը՝ տարբեր օբյեկտների և երևույթների միջև>>:

Լալա Սմբատյան <<Նախաշավիղ>> 2015թ

Ինտեգրված պարապմունքները ապահովում են երեխայի մտավոր, սոցիալական, հուզական, ֆիզիկական և գեղագիտական ոլորտների համակողմանի զարգացումը: Ինտեգրված պարապմունքները կարևորում են գործունեության այն ձևերը որոնք պահանջում են ինքնուրույն մտածողություն, նախաձեռնողականություն, համագործակցություն, հնարամտություն, անձնական կարգապահություն, շրջապատում կատարվող փոփոխությունների ճիշտ ընկալում: Ինտեգրված ուսուցումը ենթադրում է տարբեր մեթոդիկաների միջև կապերի ստեղծում, այսինքն, որևէ թեմա ուսումնասիրելիս ամփոփվում են տարբեր մեթոդիկաներից հարցեր և երեխաները հասկանում են տարբեր մեթոդիկաների միջև գոյություն ունեցող կապերը: Երեխաների առաջարկվում են հետաքրքիր թեմաներ կենսական հարցերի շուրջ: Ուսումնասիրվող թեմայի մեջ երեխաների հետաքրքրություններին կենտրոնական տեղ հատկացնելով ապահովվում է երեխաների շահագրգռվածությունն ու հետաքրքրասիրությունը թեմայի նկատմամբ: Խաղի տարրը ինտեգրված դասի անբաժանելի մասն է: Ինտեգրված դասի հիմնական խնդիրները՝ երեխաների կողմից շրջապատող աշխարհի պատկերի ամբողջական ընկալման ձգտումը, նախադպրոցականների մոտ տեղեկատվության ինքնուրույն զարգացման և դրա օգտագործման հմտությունների ձևավորում : Դաստիարակը ինտեգրված պարապմունքին նախապատրաստվելիս հաշվի է առնում հետևյալը՝

- թեման համապատասխանում է երեխաների հետաքրքրություններին,
- ընտրված թեման նպաստում է երևակայության և ստեղծագործական մտածողության խթանմանը,

- ընտրված թեման անհրաժեշտ է անցնել այնպես, որ ապահովվի բոլոր երեխաների մասնակցությունը,
- երեխաները հնարավորություն ունենան համագործակցելու և որոշակի պատասխասխանաստվություններելու,
- երեխաները կարողանան ավելացնել իրենց գիտելիքներն ու փորձը՝ միջավայրի, առարկաների, մարդկանց և իրենց շրջապատում տեղի ունեցող իրադարձությունների վերաբերյալ:

Ինտեգրումը ժամանակակից հասարակության մեջ բացատրում է կրթության մեջ ինտեգրման անհրաժեշտությունը: Ժամանակակից հասարակությունը կարիք ունի բարձր որակավորում ունեցող, լավ պատրաստված մասնագետների: Այս կարիքը բավարարելու համար կրթված մասնագետների վերապատրաստումը պետք է սկսվի մանկապարտեզից, տարրական դասարաններից, ինչին նպաստում է նախադպրոցական ուսուսմական հաստատություն, տարրական դպրոց ինտեգրվելը: Այն հնարավորություն է տալիս դաստիարակի ինքնաիրացման, ինքնագարգացման և ստեղծագործման համար: Այսպիսի պարապմունքի ընթացքում միշտ առանձնացվում է առաջատար առարկան, որը հանդես է գալիս որպես ինտեգրիչ և օգնող՝ նպաստելով նյութի խորացմանը, ընդլայնմանն ու հստակեցմանը: Ինտեգրված պարապմունքը կարող են միավորել ինչպես տարբեր առարկաներն իրենց ամբողջ ծավալով, այնպես էլ առանձին առարկաների բաղադրիչներն ու մեթոդներ: Օրինակ՝ կարելի է ինտեգրել առարկաների բովանդակությունը՝ պահպանելով առաջատար առարկայի ուսուցման մեթոդները, ինչպես նաև կարելի է ինտեգրել տարբեր առարկաների ուսուցման մեթոդիկաները՝ պահպանելով մեկ առարկայի բովանդակությունը: Ինտեգրման խնդիրը ոչ միայն մի քանի գիտությունների ուսուսմատության ընդհանուր տիրույթների ցուցադրումն է, այլև դրանց կապի միջոցով շրջակա աշխարհի միասնականության ցուցադրումը: Ինտեգրված պարապմունքները հնարավորություն են տալիս ձևավորելու հստակ պատկերացումներ ուսուցանվող նյութի մասին, արթնացնում են հետաքրքրություն առարկայի նկատմամբ: Ինտեգրված պարապմունքի համար կարևոր է նյութի ընտրությունը, ուսուսմական միջոցների բազմազանությունը:

ոչ բոլոր պարապմունքը կարելի է անցկացնել ինտեգրված մեթոդներով: Կարևոր է նաև ինտեգրված պարապմունքն անցկացնող ուսուցիչների պատրաստվածությունը, հոգեբանական համատեղելիությունը:

Ինտեգրված պարապմունքները նպատակաուղղված են տարբեր մեթոդիկաների միջև կապերի դրսևորմանը, առարկաների կամ երևույթների համակողմանի ուսուսմասիրմանը, գիտելիքների համակարգվածությանը, ստեղծագործական երևակայության զարգացմանը: Ուսուցման արդյունավետությունը բարձրացնում են ոչ թե մեխանիկորեն սերտած ինտեգրացված տեղեկություններով, այլ՝ իրականությունը, միջառարկայական կապերով: Ուստի պարապմունքների պրոցեսի ընթացքում միջառարկայական կապերի պահպանումն ունի բազմաբովանդակ խնդիրներ՝ սկսած աշակերտների մոտ գիտելիքների, կարողությունների,

հմտությունների ձևավորումից, վերջացրած՝ աշակերտի մոտ ակտիվ մասնակցություն ցուցաբերելու ցանկություն սերմանելուց:

Այսօրվա մանկապարտեզներում ուսուցումը կազմակերպվում է առանձին առարկաներից ծրագրային գիտելիքների հաղորդման եղանակով, ինչն առանձին առարկաներից տրվող գիտելիքների ամբողջություն չէ, հետևաբար աշխարհի մասին տալիս է մասնատված, ոչ ամբողջական պատկերացում: Համաշխարհային մանկավարժական միտքը վկայում է, որ ուսուցման այս ձևը արդյունավետ չէ, և իբրև խնդրի լուծման ելք՝ առաջադրում է ինտեգրված ուսուցումը, որը միասնական մոտեցում է ցուցաբերում երևույթի ընկալմանը, գիտակցմանն ու յուրացմանը: Ինտեգրված ուսուցման ծրագրերը կազմվում են այնպես, որ մի առարկայից գիտելիքները հիմնվում են մեկ այլ կամ մի քանի այլ առարկաներից վերցրած գիտելիքների վրա: Սակայն ինտեգրումը տարբեր առարկաներից գիտելիքների տարանջատված միավորում չէ, այլ սերտորեն փոխկապակցված ամբողջություն: Ժամանակակից մանկավարժական գրականության մեջ տարբերակվում են միավորված (ինտեգրված) պարապմունքի հետևյալ տեսակները.

- միջառարկայական - (երկու առարկաներ միջև՝ օր. մաթեմատիկա-ապլիկացիա)
- բազմառարկայական -(երկուսից ավել առարկաներ միջև՝ օր. մաթեմատիկա-ապլիկացիա-երաժշտություն):

ոչ բոլոր պարապմունքը կարելի է անցկացնել ինտեգրված մեթոդներով: Կարևոր է նաև ինտեգրված պարապմունքն անցկացնող ուսուցիչների պատրաստվածությունը, հոգեբանական համատեղելիությունը:

Ինտեգրված պարապմունքները նպատակաուղղված են տարբեր մեթոդիկաների միջև կապերի դրսևորմանը, առարկաների կամ երևույթների համակողմանի ուսուսասիրմանը, գիտելիքների համակարգվածությանը, ստեղծագործական երևակայության զարգացմանը: Ուսուցման արդյունավետությունը բարձրացնում են ոչ թե մեխանիկորեն սերտած ինտեգրացված տեղեկություններով, այլ՝ իրականությունը, միջառարկայական կապերով: Ուստի պարապմունքների պրոցեսի ընթացքում միջառարկայական կապերի պահպանումն ունի բազմաբովանդակ խնդիրներ՝ սկսած աշակերտների մոտ գիտելիքների, կարողությունների,

հմտությունների ձևավորումից, վերջացրած՝ աշակերտի մոտ ակտիվ մասնակցություն
ցուցաբերելու ցանկություն սերմանելուց:

Այսօրվա մանկապարտեզներում ուսուցումը կազմակերպվում է առանձին
առարկաներից ծրագրային գիտելիքների հաղորդման եղանակով, ինչն առանձին
առարկաներից տրվող գիտելիքների ամբողջություն չէ, հետևաբար աշխարհի մասին
տալիս է մասնատված, ոչ ամբողջական պատկերացում: Համաշխարհային
մանկավարժական միտքը վկայում է, որ ուսուցման այս ձևը արդյունավետ չէ, և իբրև
խնդրի լուծման ելք՝ առաջադրում է ինտեգրված ուսուցումը, որը միասնական
մոտեցում է ցուցաբերում երևույթի ընկալմանը, գիտակցմանն ու յուրացմանը:
Ինտեգրված ուսուցման ծրագրերը կազմվում են այնպես, որ մի առարկայից
գիտելիքները հիմնվում են մեկ այլ կամ մի քանի այլ առարկաներից վերցրած
գիտելիքների վրա: Սակայն ինտեգրումը տարբեր առարկաներից գիտելիքների
տարանջատված միավորում չէ, այլ սերտորեն փոխկապակցված ամբողջություն:
Ժամանակակից մանկավարժական գրականության մեջ տարբերակվում են
միավորված (ինտեգրված) պարապմունքի հետևյալ տեսակները.

- միջառարկայական - (երկու առարկաներ միջև՝ օր. մաթեմատիկա-ապլիկացիա)
- բազմառարկայական -(երկուսից ավել առարկաներ միջև՝ օր. մաթեմատիկա-
ապլիկացիա-երաժշտություն):

ԳԼՈՒԽ 2

Ինտեգրված պարապմունքի կազմակերպումը որպես ճանաչողական, իմացական, սոցիալ հուզական ոլորտների զարգացման միջոց

Նախադպրոցական կրթության հիմնական նպատակն է՝ ապահովել երեխայի մտավոր, սոցիալական, ֆիզիկական, հուզական և գեղագիտական ոլորտների ներդաշնակ և համակողմանի զարգացումը: Եվ այդ զարգացման ամենատարածված միջոցներից է հատուկ կազմակերպված ուսուցման գործընթացը՝ ինտեգրված պարապմունքը: Խաղը նախադպրոցականի հիմնական կենսաձևն է, որը միշտ ժամում է սիրված զբաղմունք: Խաղի դերը մեծ է երեխայի դաստիարակության և ուսուցման ընդհանուր զարգացման գործում: Հայ մեծանուն քանաստեղծ Հովհ. Թումանյանը գտնում է, որ խաղը երեխայի «բնական, օրգանական պահանջն է, նրա լրջությունը, նրա էությունը»: Ուսուցման գործընթացում խաղն ու պարապմունքը պետք է հանդես գան միաժամանակ՝ լրացնելով միմյանց: Այսօր առավել արդյունավետ է նախադպրոցական դիդակտիկայում լայն տարածում գտած ինտերակտիվ մեթոդը: Ինտեգրված պարապմունքների հիմնական խնդիրներն են՝

- երեխայի համակողմանի դաստիարակությունը, կոնկրետ առարկաների մասին ամբողջական պատկերացումների ձևավորումը.
- տարբեր հասկացությունների ինտեգրմամբ գործունեության տարբեր ձևերում երեխային ընդգրկելը:

Ինտեգրված պարապմունքները հնարավորություն են ընձեռում՝

- մեկ պարապմունքի միջոցով երեխային տրամադրել այն գիտելիքներն ու կարողությունները, որոնք տրվում են առանձին պարապմունքների ընթացքում,
- հետաքրքիր հնարների միջոցով երեխայի ուշադրությունը և հետաքրքրությունն ուղղորդել դեպի թեման,
- ինտեգրված պարապմունքի թեման վերաբերում է կյանքին, և դրա շնորհիվ երեխան առարկայական գիտելիքների ու կարողությունների հետ մեկտեղ ձեռք է բերում նաև գործնական հմտություններ և գիտելիքներ,

- պարապմունքը չի կենտրոնացված միայն մեկ առանձնացված ոլորտի վրա, հետևաբար մեկ պարապմունքի ընթացքում երեխան ստանում է բազմակողմանի գիտելիքներ:

Պարապմունքի թեման ընտրելիս դաստիարակը պետք է հաշվի առնի դրա կարևորությունն ու հազեցվածությունը՝ բովանդակային առումով, ինչպես նաև, երեխաների տարիքային առանձնահատկություններից ելնելով, համապատասխանությունը կրթական ծրագրին Թեմատիկ ինտեգրված պարապմունքն իրենից ներկայացնում է պարապմունքի առավել ակտիվ ձև, որի ընթացքում երեխան ձեռք է բերում՝

- հոգատարություն շրջակա միջավայրի նկատմամբ,
- թիմում աշխատելու կարողություն
- սեփական կարծիքն արտահայտելու, դիմացինին լսելու կարողություն,
- ինքնուրույնություն
- բարդ իրավիճակներում կողմնորոշվելու հմտություն,
- խոսքը ճիշտ ձևակերպելու հատկություն,
- վերլուծուլական, դատողական կարողություններ,
- համաձայնեցված գործողություններ՝ խաղալ, խոսել, քննարկել, կատարելու հմտություն:

Ինտեգրված պարապմունքները որպես նախադպրոցականի իմացական կարողությունների ձևավորման լավագույն պայման, նպաստում է նրա ինքնուրույնության, նախաձեռնողականության զարգացմանը: Պարապմունքի ընթացքում անհրաժեշտ է պայմաններ ստեղծել երեխաների ընդունակությունների, հետաքրքրությունների զարգացման համար: Յուրաքանչյուր պարապմունք իր բնույթով պետք է լինի յուրօրինակ և հետաքրքիր, երեխայի վրա թողնի տարաբնույթ տպավորություն: Պարապմունքի ընթացքում երեխան հանդես է գալիս որպես ակտիվ ընկալող, իսկ դաստիարակը ուշադիր է յուրաքանչյուրին, ընդունում է կարծիքների բազմազանությունը և խրախուսում համեմատական գնահատականներից:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՄԱՍ

Ստորև ներկայացնում եմ իմ անցկացրած ինտեգրված բաց պարապմունքը, որը ունի շատ ուսուցողական նշանակություն: Այս պարապմունքի մեջ ներառված են՝ խոսքի զարգացման մեթոդիական, երաժշտության և ինձ շրջապատող աշխարհի մեթոդիկաները:

Խումբ՝ ավագ

Տևողություն՝ 25-30

Թեմա՝ <<Կենդանի բնություն>>

Նպատակ՝ դաստիարակել սեր հայրենի բնության հանդեպ

Անհրաժեշտ պարագաներ՝ դահլիճում գեղեցիկ բնության տեսարան, որտեղ կան և ծառեր և կենդանիներ:

Ընթացքը՝ երեխաները դաստիարակի հետ միասին գնում են անտառ զբոսանքի, և ուսուժաստիքում այնտեղ գտնվող յուրաքանչյուր բան:

Դաստիարակ՝ Երեխաներ իսկ դուք ինչ եք սովորել անտառի մասին:

Երեխա՝ Անտառի ամեն բնակիչ ունի իր տունը: Անտառի ցածր հարկում աճում են խոտեր, սնկեր, սողում են օձեր: Երկրորդ հարկում շատ թփեր կան, որտեղ թռչունները բույն են դնում: Ամենաբարձր հարկում աճում են ծառերը, որտեղ ապրում են միջատները:

Դաստիարակ՝ շատ ապրես դու, իսկ կարող եք ասել ինչպիսի ծառեր են աճում անտառում:

Երեխա՝ Անտառում աճում են շատ ծառեր՝ կաղնի, եղևնի, սոճի, թխկի: Եթե անտառում միայն եղևնու ծառեր են, անտառը կոչվում է եղևնուտ, եթե կան շատ սոճիներ, կոչվում է սոճուտ:

Դաստիարակ՝ Իսկ ի՞նչ տեսակիների են լինում ծառերը:

Երեխա՝ Ծառերը լինում են պտղատու և դեկորատիվ:

Երեխա՝ Պտղատու ծառերը մեզ տալիս են պտուղներ, օրինակ՝ դեղձենին, նոենին, ծիրանենին: Իսկ դեկորատիվ ծառերի տեսակներից են՝ բարդին, կաղնին, սոճին, եղևնին:

Դաստիարակ՝ Իսկ ո՞վ կներկայացնի ծառի կառուցվածքը:

Երեխա՝ Ծառը կազմված է հետևյալ մասերից՝ արմատ, բուն, ճյուղեր

Դաստիարակ՝ Իսկ ո՞վ կարտասանի ծառի մասին:

Մի կոտորատիր իմ ճյուղերը
Որդիներն են նրանք իմ հեզ,
Ես այնպես եմ սիրում նրանց
Ինչպես մայրդ սիրում է քեզ:
Տերն անգամ եթե պոկեն
Միրտս ցավից կմխկտա
Թե որ դու ինձ չպահպանես
Գեղեցիկ ծառ քեզ ով կտա

Դաստիարակ-Իսկ հիմա գուշակում ենք հանելուկները:

❖ Ամառ թե ձմեռ կանաչ է հագնում,
Ամեն Նոր տարի տան զարդն է դառնում: (եղևնի)

❖ Ջրի բերանին գլուխը կախ,
Հեզ ու խոնարհ մի սիրուն ծառ: (ուռենի)

❖ Մի ծառ գիտեմ շատ սլացիկ
Բարձրահասակ ու գեղեցիկ,
Թեթև քամուց հպարտ խշշում
Մեր ականջին երգ է ասում: (բարդի)

Դաստրախակ-Եկեք նայենք այս գեղեցիկ պաստառին և ներկայացնենք թե ինչ չի կարելի անել անտառում:

Երեխաներ-

- Պտուղ քաղելու համար մի կոտրիք ծառերը:
- Պահպանիր մրջնանոցները, քանի որ մրջյունները սանիտարներ են:
- Թռչունների բներին մոտ չգնաս, քանի որ նրանց հետքերով գիշատիչները կգտնեն նրանց:
- Մի վսասիր, մի տրորիր սնկերը:

Դաստիարակ-Երեխաներ, իսկ տերևները աշնանը ի՞նչ են լինում:

Երեխա -Տերևները աշնանը դեղնում են, չորանում և թափվում գետնին:

Դաստիարակ-Իսկ տերևների մասին ի՞նչ բանաստեղծություն գիտեք:

Երեխա -Ա՛յ փոքրիկներ, ա՛յ սիրուններ

Ասավ քամին տերևներին

Աշուն եկավ մոտ է ձմեռ

Ի՞նչ եք դողում ծառի ծերին:

Ոսկի դեղին, վառ ծիրանի

Գույներ հագեք խայտաբղետ

Ու ճյուղերից ձեր մայրենի

Եկե՛ք ինձ հետ, փակենք ինձ հետ:

-Տերևները քամու հետ

Պար են բռնել առաջ-հետ

Խշիշում են ու երգում

Նոր զարդարված պուրակում:

Դաստիարակ-Եկեք մի լավ երգ երգենք տերևների մասին:

➤ Երգ տերևների մասին

Դաստիարակ-Ինչքան լավ երգեցիք սիրելիներս, շատ ապրեք:

Դաստիարակ-Երեխաներ, իսկ անտառում ի՞նչ կենդանիներ կան:

Երեխա -Անտառում ապրում են վայրի կենդանիներ՝ արջ, աղվես, գայլ, առյուծ:

Դաստիարակ-Եկեք ծանոթանանք անտառի կենդանիներին:

Սկյուռ -Ես չեմ նստում անգործ ու լուռ,

Հավաքում եմ մի քանի բուռ

Կաղին, ընկույզ, մի քիչ էլ թուզ:

Երբ իջնում է ձյունը փափուկ

Փչակիս մեջ տաքուկ-տաքուկ

Իմ ունեցած այդ պաշարով

Ապրում եմ լավ ու ապահով:

Արջ-Է՛հ ինձ ի՞նչ կա

Ինչքան կուզի

Թող շատ ձյուն գա

Ես ուտելու կարիք չունեմ

Ողջ ձմեռը պիտի քնեմ:

Աղվես-Է՛հ, ի՞նչ պատմեմ, այդ մի բանում

Ես ինձ երբեք չեմ հավանում,

Չեմ հավաքում ձմռան պաշար,

Ինձ ժամում է միայն մի ճար,

Գաղտնաբերի գյուղ եմ մտնում

Թե հաջողվեց, հավ եմ գտնում

Աշխարհին իմս է ու ինձ համար

Միևնույն է ձմեռ, ամառ:

Նապաստակ-Չէ իմ կյանքը այդքան էլ վատ չէ

Չարչարանքս էլ շատ չէ,

Մերկ անտառում միշտ ցատկոտում

Ծառի կեղևն եմ կրծոտում,

Բույս եմ հանում ձյան տակից

Եվ այդպիսով պահում ինձ:

Այնուհետև երեխաները դաստիարակի հետ միասին բեմադրում են <<Պալատիկ>>երաժշտական խաղը:

Մի շքեղ պալատիկ է լինում դաշտում: Մոտ է վազում Մկնիկը, տեսնում է պալատիկն ու հարցնում,

-Պալատիկ, պալատիկ, ով է ապրում պալատում:

Մոտ է վազում Գորտիկը և հարցնում

-Պալատիկ, պալատիկ, ով է վազում պալատում:

-Ես՝ Մկնիկը, իսկ դու ով ես:

-Ես Գորտիկն եմ:

-Ներս արի, միասին ապրենք, -ասում է Մկնիկը:

Գորտիկը ցատկոտում է ներս: Եվ սկսում են ապրել երկուսով:

Մոտ է վազում Շլոփիկը, կանգ է առնում ու հարցնում:

- Պալատիկ, պալատիկ, ով է ապրում պալատում:

-Ես՝ մկնիկը:

-Ես՝ Գորտիկը:Իսկ դու ով ես:

-Ես Շլդիկն եմ:

-Ներս արի,միասին ապրենք,-ասում են Մկնիկն ու Գորտիկը:

Շլդիկը ցատկում է ներս:Եվ սկսում են ապրել երեքով:

Մոտ է վազում Աղվեսիկը:Տեսնում է պալատիկը,Ով է ապրում պալատում:

-Պալատիկ,պալատիկ,ով է վազում պալատում:

-Ես՝ Մկնիկը

-Ես Գորտիկն եմ:

-Ես՝ Շլդիկը:Իսկ դու ով ես:

-Ես Աղվեսիկն եմ:

-Ներս արի,միասին ապրենք,-ասում են Մկնիկը,Գորտիկն ու Շլդիկը:

Աղվեսիկը ներս է մտնում:Եվ սկսում են ապրել չորսով:

Մոտ է վազում Արջուկը:Տեսնում է պալատիկը,լսում երգի ձայնը,կանգ է առնում ու մոնչում:

-Պալատիկ,պալատիկ,ով է ապրում պալատում:

-Ես՝ Մկնիկը:

-Ես՝ Գորտիկը:

-Ես՝ Շլդիկը

-Ես՝ Աղվեսիկը,իսկ դու ով ես:

-Ես Արջուկն եմ:

-Ներս արի,միասին ապրենք

Արջուկը փորձում է ներս մտնել,բայց չի կարողանում:

-Ավելի լավ է՝ տանիքում ապրեմ,-ասում է Արջուկը:

-Ախր դու մեզ կճգմես:

-Չէ՛,չեմ ճգմի:

-Որ այդպես՝ քարձրացիր:

Արջուկը քարձրանում է տաանիք և հենց ուզում է նստել,մեկ էլ՝ դրը՛խկ,պալատիկը փուլ է գալիս:

Հագիվ կարողանում պալատիկից դուրս է փախչել Մկնիկը, Գորտիկը, Շղիկը, Աղվեսիկը ու Գայլուկը: Նրանք տխուր նայում փուլ եկած պալատիկն ու ափսոսում:

Որոշում են նոր պալատիկ կառուցել: Գերան են բերում, փայտեր կրում, տախտակներ սղոցում, նոր պալատիկ կառուցում: Այնքան ջանք են թափում, որ նախորդ ավելի լաճս են կառուցում:

Եվ բոլորով ապրում են նորակառույց պալատիկում:

Եզրակացություն

Ինտեգրված պարապմունքների դերը և նշանակությունը շատ ավելի մեծ է երեխաների զարգացման գործընթացում, քանի որ այդպիսի պարապմունքների ընթացքում միաժամանակ լուծվում են տարբեր խնդիրներ, օրինակ՝ խոսքի զարգացման, կերպարվեստի, երաժշտության պարապմունքներին վերաբերող: Հետագոտական աշխատանքի ընթացքում կազմակերպված բաց պարապմունքում ընդգրկված էր և խոսքի զարգացում և ինձ շրջապատող աշխարհ և երաժշտություն: մանկապարտեզում ժամանակակից պահանջներին համապատասխան պարապմունքի կազմակերպումը նպաստում է պրակտիկ գործունեության կատարելագործմանը, որոնց օգնում են բովանդակային մոտեցումը, նոր մեթոդների կիրառումը: Ինտեգրված պարապմունքի ընթացքում տարբեր մեթոդիկաների միջև կապերի բացահայտումը նպաստեց առարկաների և երևույթների ուսումնասիրությանը: Ինտեգրված պարապմունքի գլխավոր նպատակն այն էր, որ երեխան չպետք է նստի քարացած, այլ պետք է գործի, շարժման մեջ լինի, իսկ ուսումնական տարածքն էլ պետք է լինի ազատ, բաց: Այսպիսով, Ինտեգրված պարապմունքի ընթացքում կարելի է ինտեգրել մանկավարժական գործընթացի ցանկացած բաղադրիչ՝ նպատակ, բովանդակություն, ուսուցման մեթոդ և միջոց:

Գրականության ցանկ`

1. Ինտեգրված կրթություն Վիքիպեդիա
- 2.«Ինտեգրումը կրթական գործընթացում » - Փնջոյան Տ
3. Հ.Միտոյան, Լ.Սմբատյան Ուսումնական ձեռնարկ մանկապարտեզի համար,
Երևան 2005